

266635 - Bir şahıs Ayetten delil getirerek velilerin bizi koruduklarına inanır

Soru

Bir arkadaşım, peygamberin ve Abdulkadir Geylani gibi evliya olarak tanımladığı takvalı insanların Allah'ın dostları olup bizi koruyor ve bu dünyada bize yardım ettiklerine inanıyor. Bu düşüncesini "Sizin dostunuz ancak Allah'tır, Resûlüdür ve Allah'ın emirlerine boyun eğerek namazı kılan, zekâtı veren mü'minlerdir."Maide 55 Ayeti ile kanıtlıyor. Bu ayetin gerçek anlamı belirtilmesini rica ediyorum.

Detaylı cevap

Birincisi:

Veli: seven, dost ve yardımcı anlamına gelir, ayetin siyaki da buna delildir.

Sözlükte ise veli: yakınlık anlamına gelir. [2]

Ayet konusu ise Allah, Yahudi ve Hristiyanları dost edinmemesi ile ilgili emir verip önceki ayetlerde şöyle buyurmuştur: " Ey inananlar! Yahudi ve Hristiyanları dost edinmeyin. Onlar birbirlerinin dostlarıdır. Sizden kim onları dost edinirse, kuşkusuz o da onlardandır. Şüphesiz Allah, zalimler topluluğunu doğruya iletmez. İşte kalplerinde bir hastalık (nifak) bulunanların, "Başımıza bir felaketin gelmesinden korkuyoruz" diyerek onların arasında koşup durduklarını görürsün. Ama Allah, yakın bir fetih veya katından bir emir getirir ve onlar içlerinde gizledikleri şeye (nifaka) pişman olurlar. (O zaman) iman edenler derler ki: "Sizinle beraber olduklarına dair var güçleriyle Allah'a yemin edenler şunlar mı?" Bunların çabaları boşa çıkmıştır. Böylece ziyan edenler olmuşlardır." [3]

İbn Atiye Rahimehullah şöyle dedi: " Ancak dostunuz Allah'tır" ayeti"Yahudi ve Hristiyanları dost edinmeyin." Denilen kişilere hitaptır. [4]

Onları dost edinmekten alıkoymak, onlara yardım etmek, onlarla arkadaşlık yapmak ve onlara sevgi beslemekten sakınmak demektir. Nitekim yüce Allah şöyle buyurmuştur: “ Allah’a ve ahiret gününe iman eden hiçbir topluluğun, babaları, oğulları, kardeşleri yahut kendi soy soplaları olsalar bile, Allah’a ve peygamberine düşman olan kimselere sevgi beslediğini göremezsin. İşte Allah onların kalplerine imanı yazmış ve onları kendi katından bir ruh ile desteklemiştir. Onları, içlerinden ırmaklar akan ve içlerinde ebedî kalacakları cennetlere sokacaktır. Allah onlardan razı olmuş, onlar da Allah’tan razı olmuşlardır. İşte onlar, Allah’ın tarafında olanlardır. İyi bilin ki, Allah’ın tarafında olanlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.”[5]

Ayette, her hangi bir yarar sağlanması veya bir zararın bertaraf edilmesi için istenilen yardım kast edilmiyor. Zira ayetin siyakı buradaki velayet sevgi, dostluk ve yardımlaşmadır. Müfessirler bu manayı vermektedirler.

Tabari Rahimehullah şöyle dedi: “ Ancak dostunuz Allah’tır.....” ayetinden maksat ey müminler! size Allah, Resulu ve müminlerden başka yardımcınız yoktur. Yahudi ve Hristiyanlar ise onlara dostluktan uzak durmanız gerekir, nitekim Allah onlara sevgi ve dostluk kurmanızı yasaklamıştır. Çünkü onlar sizin dostlarını ve yardımcılarınız olamaz. Ancak onlar birbirlerinin dostlarıdır. Onlardan kimseyi dost edinmeyin. [6]

İkincisi: bu şahsın evliya kelimesinden takva ile meşhur olan şeyh Abdulkadir Geylani gibi belirli kişilere indirilmesi delilsiz bir şekilde ayeti tahsis etmektir. Bilmeden Allah adına konuşmaktır. Çünkü ayet Allah veliliği her namaz kılan ve namaza riayet eden, zekatı veren kişiler olarak tanımlamıştır ve şöyle buyurmuştur: “sizin dostunuz ancak Allah’tır, Resûlüdür ve Allah’ın emirlerine boyun eğerek namazı kılan, zekâtı veren mü’minlerdir”. [7]

Kurtubi Rahimehullah şöyle dedi: “O kişiler ki” tüm müminleri kapsayan genel bir ifadedir. Ebu Cafer Muhammed bin Ali bin Hüseyin bin Ali bin Ebi Talip

Radiyallahu anhum bu ayetin manası ile ilgili:buradaki veliden maksat Ali bin Ebu Talip mi diye sorulmuş. Bunun üzerine şöyle cevap vermiş: Ali müminlerdendir.

Bu demektir ki ayet tüm müminleri kapsar, El Nahhas şöyle dedi: bu çok açık bir sözdür. Çünkü “O kişiler ki” çoğul ifade eder. [8]

Ayrıca bu şahsın tefsir etme şekli, şirke götüren bir yorumdur. Kitap ve sünnette ve tüm Müslümanların inandıkları bir inanç gereği olarak tüm yarar ve zarar Allah’ın elindedir. Bunlar sadece Allah’tan istenilir.

Nitekim yüce Allah peygamberine şöyle hitap etmiştir: “De ki: “Allah dilemedikçe ben kendime bir zarar verme ve bir fayda sağlama gücüne sahip değilim. Eğer ben gaybı biliyor olsaydım, daha çok hayır elde etmek isterdim ve bana kötülük dokunmazdı. Ben inanan bir kavim için sadece bir uyarıcı ve bir müjdeciyim.” [9]

Ebu Heyyan el Endulusi Rahimehullah şöyle dedi: “Bu peygamberin kulluğunu gösteren, kudret ve gayb bilgisi gibi rububiyete özel vasıflara sahip olmadığı ve teslimiyette son noktayı koyan bir ayettir. Kendine ne bir fayda verebilen nede kendinden bir zararı bertaraf edecek imkana sahip olmayan kişi gaybı nasıl bilebilir.? Bir ayette şöyle geçmektedir: “Eğer doğru söyleyenler iseniz, (söyleyin) bu tehdit ne zaman (gerçekleşecek)?” diyorlar. De ki: “Allah dilemedikçe, ben kendime bile ne bir zarar, ne de fayda verme gücüne sahibim. Her milletin bir eceli vardır. Onların eceli geldi mi, ne bir an geri kalabilirler ne de öne geçebilirler.” [10]

Başka bir ayette de şöyle buyurulmuştur: “Allah’ın kulu (Muhammed), O’na ibadet etmek için kalktığında cinler nerede ise (Kur’an’ı dinlemek için kalabalıktan) onun etrafında birbirlerine geçiyorlardı. De ki: “Şüphesiz ben ancak Rabbime ibadet ederim ve O’na hiç kimseyi ortak koşmam.” De ki: “Şüphesiz ben, size ne zarar verebilir ne de fayda sağlayabilirim.” De ki: “Gerçekten beni Allah’a karşı hiç kimse asla koruyamaz ve yine asla O’ndan başka sığınacak kimse de bulamam.” “Ancak Allah’tan gelenleri tebliğ edebilirim ve O’nun vahiylerini açıklayabilirim. Kim Allah’a ve Resûlüne karşı gelirse, şüphesiz onlar için, içinde ebedî kalacakları cehennem ateşi vardır.” Nihayet uyarıldıkları şeyi gördüklerinde kimin yardımcısı daha zayıf, kimin sayısı daha azmış, bilecekler. De ki: “Sizin uyarıldığınız şey yakın mıdır, yoksa Rabbim ona uzun bir süre mi koyacaktır, bilemem. O, gaybı bilendir. Hiç kimseye gaybını bildirmez. Ancak seçtiği resûller başka. (Onlara bildirir.) Fakat O,

Resûlün önünde ve arkasında gözetleyici (melek)ler yürütür ki resûllerin, Rablerinin vahiylerini tebliğ ettiklerini bilsin. Allah, onların her hâlini kuşatmış ve her şeyi inceden inceye sayıp dökmüştür.”[11]

Şeyh Abdurrahman el Sadi Rahimehullah şöyle dedi: “Şüphesiz ben, size ne zarar verebilir ne de fayda sağlayabilirim.” Yani benim her hangi bir yetkim yoktur.

“Gerçekten beni Allah’a karşı hiç kimse asla koruyamaz” yani Allah’ın azabından beni kurtaracak kimse yoktur.

Yaratılanların en mükemmeli Rasulullah ne bir fayda nede bir zarar sahibiyse ve Allah istediğinde kendini koruyamıyorsa onun dışındakiler bunu yapamamaları daha evladır. [12]

Bu konuda daha detaylı bilgi için (153666) nolu soruların cevaplarına bakınız.

En doğrusunu Allah bilir.

[1]

[2] Kamus el muhit s. 1344

[3] Maide 51-53

[4] Muharrer el veciz 2/208

[5] Mücadele 22

[6] Tabari tefsiri 8/529

[7] Maide 55

[8] Kurtubi tefsiri: 8/54

[9] Araf 188

[10]El bahrul Muhit 4/552 . Yunus 48-49

[11] Cin 19-28

[12] Tefsirussadi 891